

Spolupráce škol přes hranice států

V loňském školním roce se rozjel projekt, na jehož realizaci se podílejí tři školy – Masarykova základní škola a mateřská škola Kunvald, Základní škola speciální Neratov se sídlem v Bartošovicích v Orlicích horách a Sonderpädagogisches Förderzentrum St. Laurentius Neuendettelsau ze Spolkové republiky Německo. Cílem projektu je na základě spolupráce jednak vytvářet vztahy mezi národy hovořícími různými jazyky, hledat společné hodnoty a vytvářet vědomí, že právě tyto hodnoty vytvářejí v Evropě místo bezpečí založené na spolupráci různých zemí. Jednak přijmout myšlenku, že „každý jsme jiný, ale všichni rovnoprávní“ a na tomto principu inkluzního vzdělávání zapojit do projektu děti se středně těžkým mentálním postižením a vytvořit společné dílo. Jako doplňující cíl pak vyplynulo vzájemné poznávání českého a německého jazyka.

Před samotným vyvrcholením projektu se uskutečnilo několik menších akcí, při kterých se účastníci vzájemně poznávali a učili se spolu komunikovat nejen v různých jazycích, ale i komunikovat s vrstevníky, kteří mají problém i v rodném jazyce sdělit kamarádům bez zdravotního postižení svou touhu být přijati do jejich skupiny.

Vyvrcholením projektu byl pracovní výjezd do Sonderpädagogisches Förderzentrum St. Laurentius Neuendettelsau ve Spolkové republice Německo, kde jsme porovnávali česká a německá přísloví a tímto způsobem poznávali oba jazyky jako jazyky dorozumění. Ten se mohl konat díky významné finanční podpoře poskytnuté Česko-německým fondem budoucnosti. Akce se zúčastnilo 27 žáků a 7 dospělých na české straně a 11 žáků a 3 dospělí za německou stranu. Žáci pracovali ve smíšených skupinách. V každé z nich byli zastoupeni jak žáci čeští, tak němečtí. Společně překládali česká přísloví do němčiny a německá do češtiny. Zjišťovali, která přísloví mají své adekvátní ekvivalenty v obou jazycích a která zastoupení ve druhém jazyku vůbec nemají, případně se obsah vyjádří jiným slovním spojením. Například význam „tomu vůbec nerozumím“ vyjádří čeština příslovím „to je pro mě španělská vesnice“, němčina (v překladu) „to je pro mě česká vesnice“.

Bylo velmi zajímavé pozorovat české a německé žáky při práci, neboť jejich snaha a zapálení dobře se zhostit zadaného úkolu naprosto překonalo jazykovou bariéru.

Žáci Základní školy speciální Neratov nemohli být integrováni do těchto pracovních skupin, protože jakékoli rozdělení jejich kolektivu v neznámém prostředí by negativně ovlivnilo jejich psychickou pohodu. Proto vytvořili samostatnou skupinu, která doplnila překládaná přísloví ilustracemi. Společným úsilím tak vzniká brožurka českých a německých přísloví doplněná ilustracemi.

Všechny skupiny se sešly v doprovodných volnočasových aktivitách. Navštívili jsme plavecký bazén Nova Mare v Neuendettelsau, aquapark Palm Beach, muzeum v

Norimberku zaměřené svými expozicemi na dopravu a komunikační techniku, výcvik delfínů v delfináriu norimberské ZOO. O přestávkách a v osobním volnu jsme hráli různé hry. Velké poděkování patří všem žákům bez zdravotního postižení za to, jak se sblížili se svými novými kamarády, kteří to nemají v životě snadné. Přijali je mezi sebe, zapojili do svých her a během celého pobytu nezaznělo ani jednou od nikoho pohrdání, výsměch nebo urážlivá narážka, neobjevila se nechuť se těmto dětem věnovat. Přestože jsme na začátku projektu měli jako pedagogové z těchto projevů největší obavu, nic z toho se nenaplnilo. Díky našim dětem na české i německé straně se i neratovské děti cítily během pobytu velmi dobře a hodlají v projektu dále pokračovat.

Poděkování patří paní Mgr. Bronislavě Havlíkové, bývalé ředitelce základní speciální školy v Žamberku, a paní učitelce Aleně Heubeck, díky jejichž dlouholetému přátelství projekt vznikl a na jejichž spolupráci jsme navázali.

Na závěr bych ráda poděkovala všem sponzorům, díky kterým se mohlo toto setkání uskutečnit:

Je to především **Česko-německý fond budoucnosti**, který přispěl podstatnou částkou, bez níž by se setkání nekonalo.

Dále je to **Nadace ČEZ se sídlem v Praze**, **CONTIPRO PHARMA a.s.** se sídlem v Dolní Dobrouči, **Kunvaldská a.s.** se sídlem v Kunvaldu, **ASSA ABLOY Czech & Slovakia s.r.o.** se sídlem v Rychnově nad Kněžnou, **ZEZ SILKO s.r.o.** se sídlem v Žamberku.

Mgr. Kateřina Xaverová,
ředitelka Masarykovy základní školy a mateřské školy Kunvald a vedoucí projektu